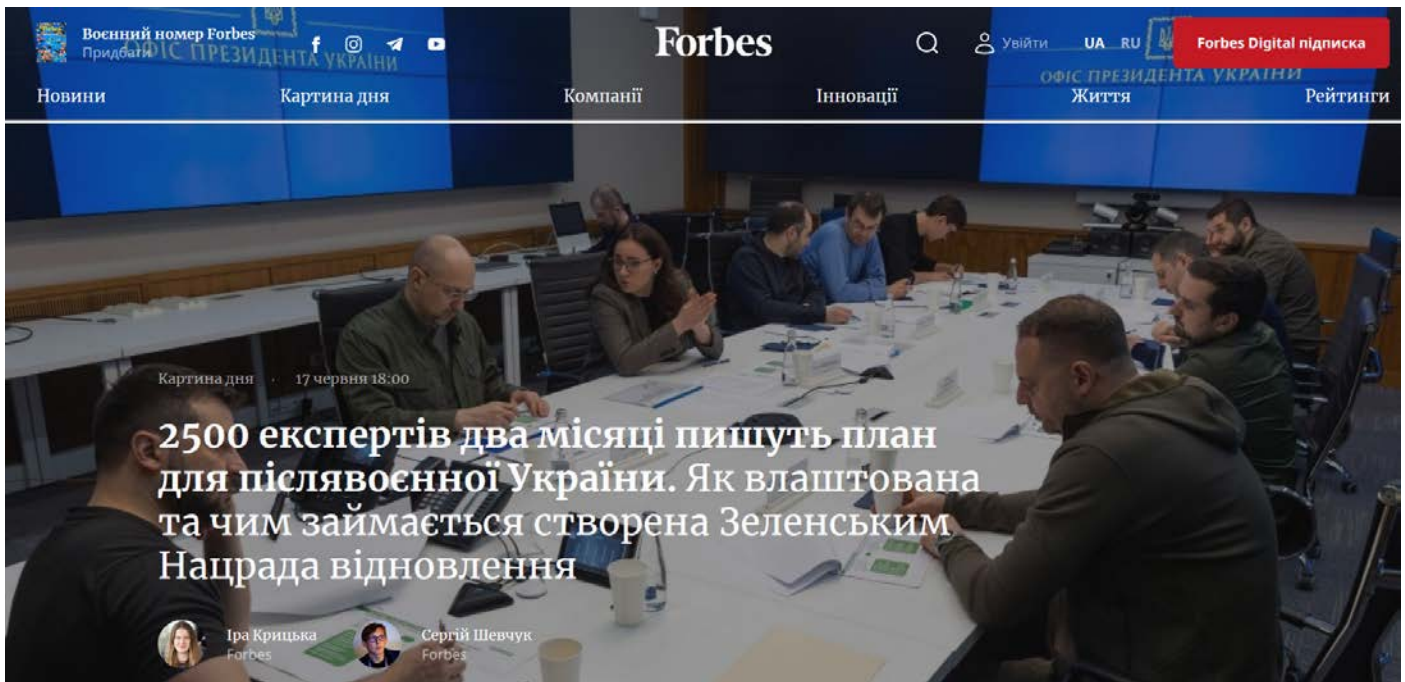

<https://forbes.ua/inside/2500-ekspertiv-dva-misyatsi-pishut-plan-dlya-pislyavoennoi-ukraini-yak-vlashtovana-ta-chim-zaymaetsya-stvorena-zelenskim-natsrada-vidnovlennya-17062022-6666?fbclid=IwAR3dNo8orl9p7h6FRin49dR1E20vr1VdgD4kr-L-sSLmLCmOYgXtQAaIGY>

2022-06-17

2500 експертів два місяці пишуть план для післявоєнної України. Як влаштована та чим займається створена Зеленським Нацрада відновлення

[Іра Крицька](#)

[Сергій Шевчук](#)

На початку липня швейцарське місто Лугано прийматиме конференцію, присвячену відновленню України після війни з Росією.

На ній буде презентовано **великий план відбудови**, який вже понад два місяці розробляє спеціально створена президентом **Національна рада з відновлення**.

Над ідеями **«України майбутнього»** працює близько **2500 людей**.

Що відбувається за лаштунками Нацради та який план вона відправить до Швейцарії?

Наказ про створення **Нацради з відновлення України** від наслідків війни президент Володимир Зеленський підписав **21 квітня 2022 року**.

Структуру співочолюють прем'єр-міністр Денис Шмигаль та голова Офісу президента Андрій Єрмак, секретар ради – голова фінансового комітету Верховної Ради Данило Гетманцев.

До її складу входять майже усі ключові держфункціонери: топ-посадовці Офісу президента, міністри, голови парламентських комітетів та очільники інших структур, таких як РНБО та Нацбанк.

Бізнес та експерти активно пропонують ідеї, але не мають вирішального впливу на остаточне рішення.

Спочатку планувалося, що структура існуватиме два місяці, каже один з учасників робочої групи з економіки. Однак концепція змінилася і тепер Нацрада працюватиме принаймні до завершення війни або й навіть довше, каже Гетманцев. «Війна постійно впливає на фундаментальні положення плану. Тому є потреба в доопрацюваннях», – пояснює він.

Зараз усі напрацювання, які збирали члени 23 робочих груп, зводяться у єдиний документ. Зрештою план має затвердити президент.

«Це верхньорівневий документ, у якому буде прописано кроки для Кабміну та ВРУ», – розповідає Гетманцев. – Далі все це буде розписано по решті структури державної машини».

Ukraine Recovery Conference у Лугано запланована на 4-5 липня.

Як готувався план відновлення, котрий Україна представить у Швейцарії?

1. Головні люди

Перед тим як потрапити на стіл до Зеленського, план відновлення має пройти у голосуванні серед понад 40 членів Нацради – пройдуть ті рішення, які наберуть найбільшу кількість голосів.

Спірні моменти визначатимуть Шмигаль та Єрмак, розповідає Гетманцев.

Враховуючи не таку велику кількість часу до поїздки у Швейцарію, Нацрада навряд чи розглядатиме кожен пункт окремо, каже на правах анонімності співрозмовник у двох робочих групах Нацради.

«Ймовірно, усі напрацювання об'єднають у документ із 23 розділів, а перед голосуванням у Нацраді його затвердять Гетманцев, Шмигаль та Єрмак».

Завдання звести ідеї разом лежить на кураторах кожної з груп.

Як правило, це профільний міністр, голова комітету ВР, а також представники ОП, каже **Гетманцев**. Їхня активність відрізняється від групи до групи.

Нарада «економічного блоку» в Офісі президента. Фото: ОП

Наприклад, кураторами **напряму юстиції** є одночасно заступники керівника ОП Андрій **Смирнов** та Олег **Татаров**, міністр юстиції Денис **Малюська**,

Генпрокурор Ірина **Венедиктова** та голова Верховного суду Всеволод **Князєв**.

Усі **активно беруть участь у засіданнях з різних питань**, розповідає учасник робочої групи з юстиції.

Також після понад місяця роботи до групи приєднався Андрій **Нижний** з юридичної компанії **Hillmont Partners**. «Вони давні соратники президента, дивно, що їх не запросили одразу», – каже член робгрупи.

У робочій групі з фінансів – інша ситуація.

Її курують міністр фінансів Сергій **Марченко**, голова НБУ Кирило **Шевченко** та **Гетманцев**. «Останній дуже активно залучений в процес не лише у своїй робочій групі, а й в інших», – каже учасниця група Дарина **Марчак**, яка керує Центром аналізу публічних фінансів та публічного управління **Київської школи економіки**.

Втім роль **Гетманцева** більше нагадує функції секретаря, аніж генератора ідей, додає на правах анонімності співрозмовник у фінансовій групі. За його словами, у цьому напрямі організація роботи була слабкою. «Це нагадувало Zoom-конференцію, де якісь люди презентували свої ідеї без жодних нормальних обговорень, – розповідає співрозмовник. – Потім ці матеріали зібрали десь на гугл-диску, а два тижні тому засідання зовсім припинилися».

Міністерка економіки Юлія **Свириденко**, голова «економічного» комітету ВР Дмитро **Наталуха** та заступник керівника ОП з економічних питань Ростислав **Шурма** майже не брали участі у роботі своєї профільної групи з відновлення та розвитку економіки.

Від ОП присутні лише директори департаментів, **Свириденко** на засіданнях також буває рідко та обмежується привітальним словом, каже учасник групи на правах анонімності. Замість неї активно працюють заступники – Тарас **Качка** та Денис **Кудін**.

Співрозмовники серед топкерівництва президентської політсили «Слуга народу» називали **Свириденко** учасницею неформального «ліберального табору» в керівництві країни разом з міністрами цифрової трансформації та інфраструктури Михайлом **Федоровим** та Олександром **Кубраковим**. У опонуючому консервативному крилі – прем'єр, голова податкового комітету Ради та очільниця Мінсоцполітики Марина **Лазебна**.

Проблема міністерки економіки **Свириденко**, яка раніше працювала в ОП, у тому, що вона має опікуватися рутинними питаннями, такими як проблеми з паливом чи розблокування портів, каже один з учасників робочої групи з економіки, близький до ОП та Кабміну. «Є купа складних питань, вирішити які неможливо одномоментно, – зазначає він. – Це негативно впливає на відношення президента до **Свириденко**».

Водночас заступник голови ОП **Шурма**, який також майже не буває на засіданнях Нацради, може донести свої ідеї прямо до президента. «Довіра президента до нього за час війни не зменшилась», – каже співрозмовник.

2. Як працює Нацрада

Загалом до роботи Нацради залучено понад 2500 людей, каже **Гетманцев**. До складу однієї групи може входити до 100 осіб.

Кожна робоча група додатково поділена на підгрупи. Кількість підгруп різна. Наприклад, у групи з юстиції дев'ять робочих підгруп, у групі фінансів – п'ять.

«Простіше було б зібрати 10 людей і розробити план, але ми ухвалили стратегічне рішення – залучити максимальну кількість експертів, щоб це був справді загальнонаціональний документ», – пояснює таку багаточисельність **Гетманцев**.

Проте задум спрацював лише частково.

Наприклад, більшість членів робочої групи з фінансів майже не пропонують ідей і не беруть участі у дискусії, говорить ексдепутатка від фракції «Самопоміч» Тетяна **Острікова**, яка входить до цієї робочої групи.

«З 40 членів свої пропозиції подавали лише сім», – каже **Острікова**. Серед них – Американська торгівельна палата, Pricewaterhouse Coopers, Рада бізнес-омбудсмена, ЄБА та Громадська рада при державній митній службі.

За словами Марчак, яка входить одразу до трьох робочих груп, як правило, у процесі обговорення беруть участь до десяти найактивніших учасників.

Окрема проблема – часом різні пріоритети.

Зокрема, представники бізнесу нерідко ініціюють обговорення поточних питань, каже член економічної групи. Схожу історію розповідає й Острікова. «Наше завдання зробити так, щоб митниця літала і на в'їзд, і на виїзд, а зараз ми також присвячуємо час атестації митників, – каже вона. – Так само можна обговорювати, як Мінфіну якісніше рахувати цифри бюджету».

3. Які ідеї Нацрада привезе до Лугано

План, який Україна представить у Лугано, складається з двох умовних частин:

- 1) реформи, які потрібно провести до кінця 2022 року,
- 2) та більш довгострокові завдання,

каже **Гетманцев**.

Ключовою темою для всіх провідних робочих груп Нацради була **євроінтеграція**.

Основний трек – реформи, які Україна мала впровадити у рамках **угоди про асоціацію**, каже член економічної групи.

«Наразі вони виконані на 63%, потрібно 100%», – каже він.

На європейські стандарти орієнтувалися й у робочій групі з юстиції.

*«В ОП нам чітко сказали, що ми повинні провести реформи в обмін на кошти міжнародних партнерів на відбудову країни, – каже один із членів групи. – Головне завдання – підготувати **судову реформу**».*

4. Які реформи обговорювала Нацрада

(Натисніть "Читати більше", щоб відкрити повний текст)

Як уточнив у Telegram керівник ОП **Єрмак**, для отримання статусу кандидата у члени ЄС Україні у сфері права зокрема потрібно впровадити такі зміни:

- 1) законодавство щодо добору суддів Конституційного суду;
- 2) завершити перевірку доброчесності кандидатів у члени Вищої ради юстиції та відбір кандидатів до Вищої кваліфікаційної комісії суддів;
- 3) призначити нового директора НАБУ та прокурора САП;
- 4) ухвалити план реформування всього правоохоронного сектору;
- 5) привести відповідно до євростандартів законодавство про ЗМІ.

Група з відновлення економіки напрацювала та затвердила близько 100 ідей, розповідає член групи, координатор **Економічної експертної платформи** Олег **Гетман**. Серед них, за його словами, стара ідея податку на виведений капітал замість податку на прибуток, об'єднання ПДФО та ЄСВ (податок на доходи фізичних осіб та Єдиний соціальний внесок, зараз 18% та 22% відповідно) за єдиною ставкою у 25%, а також страхування та аудит як альтернатива інспекціям.

Усі напрацювання поки залишаються непублічними, каже координатор Економічної експертної платформи Олег **Гетман**. Ризик, якого побоюються члени груп: до фінального документа можуть увійти не всі пропозиції. «В нас немає гарантій, що якась з гарних ідей не буде викреслена через дефіцит бюджету або якісь інші причини», – каже Острікова.
